

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2022. december 2.
(OR. en)

15309/22
ADD 1

SAN 629
PHARM 176
MI 907
IPCR 115
COVID-19 187
RECH 643
COMPET 991
PROCIV 148

FEDŐLAP

Küldi: az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató

Az átvétel dátuma: 2022. december 1.

Címzett: Thérèse BLANCHET, az Európai Unió Tanácsának főtitkára

---

Biz. dok. sz.: COM(2022) 669 final

Tárgy: MELLÉKLETEK a következőhöz: A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ
EURÓPAI PARLAMENTNEK, A TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI
GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK ÉS A RÉGIÓK
BIZOTTSÁGÁNAK
Egészségügyi felkészültségi jelentés

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a COM(2022) 669 final számú dokumentumot.

Melléklet: COM(2022) 669 final

Brüsszel, 2022.11.30.
COM(2022) 669 final

ANNEXES 1 to 2

MELLÉKLETEK

a következőhöz:

**A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A
TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK ÉS A
RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK**

Egészségügyi felkészültségi jelentés

1. melléklet – Az egészségügyi ellenintézkedésekre való felkészültség intézkedéseinek végrehajtási állapota

	Intézkedés száma	Főbb tervezett intézkedések	Aktuális végrehajtási szint			
			0. szint	1. szint	2. szint	3. szint
Veszélyértékelés és információgyűjtés	1.1.	A veszélyek prioritási listájának összeállítása és a veszélyek forgatókönyvének kidolgozása				
	1.2.	A kritikus fontosságú egészségügyi ellenintézkedések listájának összeállítása				
	1.3.	MCMI platform létrehozása				
	1.4.	Laboratóriumok és kutatóintézetek hálózatának létrehozása és működtetése				
	1.5.	A szennyvízmegfigyelési kapacitások megszilárdítása az EU-ban				
Korszerű kutatás és fejlesztés az egészségügyi ellenintézkedések terén	2.1.	A kialakulóban lévő innovációkkal és technológiákkal kapcsolatban várható fejlemények feltérképezési kapacitásainak megerősítése az egészségügyi ellenintézkedések terén				
	2.2.	A világvírusokra való felkészültség stratégiai kutatási és innovációs menetrendjének kidolgozása				
	2.3.	Az európai vizsgálati hálózatok megszilárdítása				
	2.4.	A magas kockázatú K+F projektek finanszírozásának növelése az úgynevezett „HERA INVEST” útján				
	2.5.	Befektetés az újgenerációs vakcinákba				
	2.6.	Ütemterv kialakítása az új és újrapozicionált antivirális szerek kutatásának támogatásához				
	2.7.	Az egészségügyi ellenintézkedések, köztük az orvostechnikai eszközök és diagnosztikumok fejlesztésének és hozzáférhetőségének támogatása				
Az egészségügyi ellenintézkedésekhez	3.1.	Az egészségügyi ellenintézkedések ellátási láncával kapcsolatos kockázatkezelési keretrendszer kidolgozása				
	3.2.	Gyártási kapacitás növelése az EU-ban az EU FAB segítségével				

való hozzáférés – reziliens ellátási láncok és termelési kapacitások	3.3.	<i>A kritikus fontosságú egészségügyi ellenintézkedések uniós szintű készleteinek létrehozása</i>				
	3.4.	<i>Az egészségügyi ellenintézkedések készletfelhalmozására vonatkozó uniós stratégiai megközelítés kidolgozása</i>				
	3.5.	<i>Az egészségügyi ellenintézkedésekre vonatkozó közös közbeszerzési mechanizmusok felülvizsgálata</i>				
Nemzetközi koordináció és globális tevékenységek	4.1.	<i>A stratégiai partnerségek regionális szintű kiterjesztése az egészségügy és a felkészültség terén</i>				
	4.2.	<i>Alacsony és közepes jövedelmű országok támogatása a felkészültséggel, reagálással és helyi gyártással kapcsolatos kapacitás és szakértelem kiépítésében</i>				

- 0. szint: Fejlesztési szakasz
- 1. szint: Előzetes/tanulmányi szakasz
- 2. szint: Kísérleti szakasz
- 3. szint: Végrehajtva

2. melléklet – A Covid19-világjárványból levont 10 tanulság, az eddigi haladás és a további fejlődés

10 tanulság	Eddigi haladás	További fejlődés
<p>1. A gyorsabb felderítés és reagálás az erősebb globális felügyelettől, valamint a jobban összehasonlítható és teljesebb adatoktól függ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Az EpiPulse¹ – fertőző betegségek európai felügyeleti portálja – ECDC általi elindítása 2021-ben • A tagállamok felügyeleti és kórokozó-szekvenálási kapacitásainak megerősítése, beleértve az ECDC által nyújtott 77 millió EUR összegű támogatást, amelyhez az Európai Bizottság kiegészítő finanszírozást biztosít • Technikai támogatás a nyílt forrásokon alapuló járványügyi felderítés (EIOS) kezdeményezés fejlesztéséhez² • Együttműködés az Afrikai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központtal a veszélyek gyors felderítése és validálása érdekében az „EU az afrikai egészségbiztonságért – ECDC az Afrikai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központért” projekt keretében • Automatizált folyamatok ECDC általi bevezetése a nyilvános forrásokból történő gyorsabb adatgyűjtés érdekében • Az ECDC által a veszélyek gyors felderítéséhez a járványügyi felderítésen keresztül használt eszközök megerősítése és integrálása (pl. Epiweetr³, EIOS) 	<ul style="list-style-type: none"> • A molekuláris és genomikai tipizálás integrálása az uniós szintű felügyeletbe és járványkitörésekre való felkészültségbe az ECDC stratégiája szerint⁴ • A mesterséges intelligencia további felhasználása az ECDC járványügyi felderítési tevékenységeiben

¹ <https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/epipulse-european-surveillance-portal-infectious-diseases>

² A nyílt forrásokon alapuló járványügyi felderítés (EIOS) kezdeményezés a világ különböző népegészségügyi szereplői közötti egyedülálló együttműködés. Célja a meglévő kezdeményezések, hálózatok és rendszerek egyesítése a népegészségügyi veszélyek korai felderítését, ellenőrzését, értékelését és kommunikálását szolgáló egységes, összes veszélyre kiterjedő, „Egy az egészség” koncepció kialakítása érdekében. 2022 januárjától az EIOS kezdeményezést a WHO új világjárvány- és járványügyi felderítő központjából irányítják. <https://www.who.int/initiatives/eios>

³ [epitweetr eszköz \(europa.eu\)](https://www.epitweetr.eu).

<p>2. A világos és összehangolt tudományos tanácsadás megkönnyíti a szakpolitikai döntéseket és a nyilvánosság tájékoztatását</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Az ECDC bizonyíték-értékelési és adatelemzési kapacitásának és képességeinek növelése, beleértve a fertőző betegségek modellezését és előrejelzését, valamint az európai Covid19 előrejelző központ és az európai Covid19 forgatókönyvközpont elindítását • Covid19-vakcina hatásossági tanulmányok a VEBIS projekt részeként, tudományos tanácsadás a vakcinázási stratégiákról, a vakcina monitoring platform elindítása (ECDC/EMA) • Az ECDC gyors kockázatértékeléseinek biztosítása a Covid19-ről 2020. január óta (19 RRA) és szükség szerint más azonosított veszélyekről • Az EMA tudományos tanácsadást nyújt vakcinák és terápiás készítmények <i>fejlesztői számára</i>. 2022. október 19-ig és a Covid19-világjárvány kapcsán vakcinák esetében 48, terápiás készítmények esetében pedig 111 tanácsadás történt 	<ul style="list-style-type: none"> • Az ECDC bizonyítékértékelési és adatelemzési kapacitásának és képességeinek további erősítése és kiterjesztése más betegségekre • ECDC általi kapacitásépítés és képzés a bizonyíték-értékelés és tudományos tanácsadás fejlesztése terén az EU tagállamai, az előcsatlakozási támogatásban részesülő országok és az európai szomszédságpolitika országai számára • Az ECDC tudományos szakvéleményekre vonatkozó eljárásának folyamatos felülvizsgálata (az ECDC kibővített megbízatásának 7. cikke) • Az ECDC VEBIS projekt folytatása (a Covid19-vakcina hatásosságának monitorozása) • A vakcina monitoring platform munkájának folytatása (ECDC/EMA) • Az ECDC gyors kockázatértékelési módszertan frissítése • Az EMA és szükséghelyzeti munkacsoportja (ETF) továbbra is tudományos tanácsadást végez a népegészségügyi vészhelyzet kezelésére alkalmas gyógyszerek fejlesztői számára
<p>3. A felkészültség folyamatos beruházást, ellenőrzést és felülvizsgálatot tesz szükségessé</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ECDC szakértői konzultáció a nem gyógyszeres beavatkozások végrehajtásáról • ECDC iránymutatások kidolgozása és képzés nyújtása az intézkedés közbeni és az intézkedés utáni felülvizsgálatokhoz • Az ECDC által több európai országban végzett, tényeken alapuló tanácsadásra összpontosító, 	<ul style="list-style-type: none"> • Rendszeres veszélyértékelés • A határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyekről szóló rendelet végrehajtásának és az ECDC és EMA megbízatások finanszírozása az uniós egészségügyi cselekvési program keretében • ECDC általi kapacitásépítés és képzés a járványügyi felderítés,

⁴ [Az ECDC stratégiai kerete a molekuláris és genomikai tipizálásnak az európai felügyeletbe és a több országot érintő járványok kivizsgálásába való integrálásához – 2019–2021 \(europa.eu\).](#)

	<p>intézkedés utáni felülvizsgálatok</p> <ul style="list-style-type: none"> • Az ECDC által több európai országban tett látogatások során levont Covid19-tanulságok, az ECDC technikai jelentése a Covid19 első szakaszában szerzett uniós tapasztalatokról: a felkészültség mérésének következményei 	<p>felkészültség és reagálási tevékenységek terén az EU tagállamai, az előcsatlakozási támogatásban részesülő országok és az európai szomszédságpolitika országai számára</p> <ul style="list-style-type: none"> • A szükséghelyzetre való felkészültségről szóló ECDC távoktatási tanfolyamok kidolgozása • A határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyekről szóló rendeletben foglaltak szerint a Bizottság a tagállamokkal és az érintett uniós ügynökségekkel, például az ECDC-vel együttműködve elkészíti az egészségügyi válság és világjárvány uniós tervét, továbbá rendszeresen összegyűjtik és elemzik a felkészültségi és reagálási tervek adatait; mutatók kidolgozása az előrehaladás nyomon követésére, valamint a tagállamok megelőzési, felkészültségi és reagálási tervezési szintjének értékelésére
<p>4. A szükséghelyzeti eszközöknek bevetésre késznek, gyorsabban és könnyebben aktiválhatóknak kell lenniük</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Az európai egyesítőportál (EFGS) létrehozása és működtetése a kontaktkövető alkalmazások határokon átnyúló átjárhatósága érdekében • Az uniós digitális Covid-igazolvány rendszerének létrehozása és működtetése 	<ul style="list-style-type: none"> • A digitális kontaktkövetés terén folytatott uniós együttműködés tanulságainak levonása • Az egészségüggyel kapcsolatos tanúsítványok és egyéb dokumentumok hitelesítésére szolgáló uniós és esetleg nemzetközi szintű digitális egészségügyi bizalmi hálózatok folyamatos és fenntartható működésének modelljére irányuló munka • Az ECDC protokollok gyors végrehajtása az új egészségügyi veszélyekkel kapcsolatos járványügyi és kockázati tényezők felméréséhez

		<p>rendszerek szempontjából legkritikusabbnak ítélt gyógyszerek esetében</p>
<p>7. A páneurópai megközelítés elengedhetetlen a gyorsabb, szélesebb körű és hatékonyabb klinikai kutatások megvalósításához</p>	<ul style="list-style-type: none"> • A klinikai vizsgálatokról szóló rendelet hatálybalépésével 2022 januárjától az Unió egészében összehangolták a klinikai vizsgálatok értékelését és felügyeletét a klinikai vizsgálatok információs rendszerén (CTIS) keresztül • Az (EU) 2022/123 rendelet által létrehozott szükséghelyzeti munkacsoport tanácsot ad az Unióban végzett klinikai vizsgálatok fejlesztőinek a klinikai vizsgálati protokollokkal kapcsolatban, beleértve a közös klinikai vizsgálatokat is • Az orvostechinikai eszközökről szóló (EU) 2017/745 rendelet és az <i>in vitro</i> diagnosztikai orvostechinikai eszközökről szóló (EU) 2017/746 rendelet, amelyek 2021-ben, illetve 2022-ben léptek hatályba, harmonizáltabb keretet biztosítanak a klinikai vizsgálatokhoz és teljesítőképesség-vizsgálatokhoz • Az orvostechinikai eszközök klinikai bizonyítékaira vonatkozóan a Horizont 2020 keretében finanszírozott CORE-MD projekt, amelyet egészségügyi szakemberek, bejelentett szervezetek, tudományos dolgozók, betegek és szabályozó szervek konzorciuma hajtott végre • A VACCELERATE és az EU-RESPONSE klinikai vizsgálati hálózat támogatása az új gyógyszerek és egészségügyi ellenintézkedések értékeléséhez (pl. a majomhimlőjárvány kitörése során) • A veszélyértékelés, a K+F és az egészségügyi ellenintézkedések beszerzése közötti kapcsolat erősítése 	<ul style="list-style-type: none"> • Az elkövetkező években a klinikai vizsgálatokra vonatkozó új európai szabályozási környezet a Covid19 elleni esetleges új terápiás készítmények és oltóanyagok esetében is elősegíti, észszerűsíti, felgyorsítja és átláthatóbbá teszi majd a multinacionális klinikai vizsgálatokat • Ezenkívül biztosítani fogja, hogy az EU vonzó és kedvező környezetet kínáljon a nagyszabású klinikai kutatások elvégzéséhez, garantálva a nyilvánosság számára a nagyfokú átláthatóságot, a klinikai vizsgálatokban résztvevők számára pedig magas szintű biztonságot • A tagállamoknak a klinikai vizsgálati kérelmek engedélyezésekor figyelembe kell venniük az említett, szükséghelyzeti munkacsoport által nyújtott tudományos tanácsadást. A tanácsadás végső soron elősegíti az oltóanyagokhoz és kezelésekhöz hasonló gyógyászati termékek időben történő kifejlesztését és engedélyezését, valamint általánosságban javítja Európában a klinikai vizsgálatok koordinációját • A tagállamokkal és az érdekelt felekkel végzett munka folytatása az orvostechinikai eszközök klinikai vizsgálataira és teljesítőképesség-vizsgálataira vonatkozó közös értelmezés és eszközök

		<p>kialakítása érdekében</p> <ul style="list-style-type: none"> • A HERA esetében a várható fejlemények feltérképezési kapacitásainak megerősítése az egészségügyi ellenintézkedések terén • Az EU klinikai vizsgálati hálózatainak megszilárdítása, lehetővé téve az állandó platformvizsgálatok és állandó stratégiai kohorszok végzését annak érdekében, hogy járvány esetén az új betegségekhez lehessen fordulni
<p>8. A világjárvány kezelésének képessége az egészségügyi rendszerekbe (beleértve azok digitalizációját) történő folyamatos és fokozott beruházásoktól függ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • A tagállamok támogatása az egészségügyi rendszerek általános rezilienciájának megerősítéséhez, a helyreállítási és rezilienciaépítési terveik részeként. A jelenleg elfogadott tervekben több mint 40 milliárd EUR-t különítettek el nemzeti egészségügyi rendszerekre. Ezen összegnek csaknem egyharmadát fordítják az egészségügyi rendszerek digitalizálásának előmozdítására • Emellett a legutóbbi – az európai szemeszter keretében 2022 júliusában elfogadott – országspecifikus ajánlások nyolc tagállam egészségügyi rendszerével foglalkoztak és hangsúlyozták a megelőzés és az alapellátás javításának, valamint a munkaerőhiány kezelésének szükségességét • A rendszerek fertőző betegségek kitöréseire és más típusú sokkhatásokra való felkészültségének megerősítéséhez az uniós egészségügyi cselekvési programon keresztül, az OECD-vel és az Egészségügyi Rendszerek és Politikák Európai Megfigyelőközpontjával partnerségben nyújtott támogatás. Ez különösen a reziliencia tesztek kialakítását érinti, amelyek lehetővé teszik a tagállamok számára, hogy 	<ul style="list-style-type: none"> • A nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervek támogatásának folytatása, biztosítva azok végrehajtását a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz élettartama alatt (2021–2026) • A nemzeti egészségügyi rendszerek rezilienciájának folytatódó értékelése az európai szemeszter keretében, többek között a beruházások szintje és a vonatkozó reformok tekintetében • A tagállamok további támogatása az egészségügyi munkaerőhiánnyal és a strukturális munkaerőhiánnyal kapcsolatos kihívások kezelésében. Ide tartozik az egészségügyi munkaerő tervezésével és előrejelzésével foglalkozó együttes fellépés, amely 2023 elején indul, illetve a készségekhez kapcsolódó fellépések sora, köztük az egészségügyi munkaerőt érintő készségfejlesztési partnerségi paktum és a digitális készségekre összpontosító képzési projektek bevezetése az uniós egészségügyi cselekvési

	<p>rendszeresen megvizsgálják az egészségügyi válságokra való felkészültségüket és ellenőrizték egészségügyi rendszereik rezilienciáját a nagy nyomást jelentő forgatókönyvekkel és a hosszú távú strukturális kihívásokkal szemben</p>	<p>program keretében</p> <ul style="list-style-type: none"> • Az egészségügyi rendszer reziliencia tesztelési módszertanának befejezése és kézikönyv formájában történő közzététele 2023 közepéig
<p>9. A világjárványokra való felkészültség és reagálás globális prioritás Európa számára</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Az ECDC együttműködése a Globális Járványriasztási és Válaszadási Hálózattal (GOARN) • Az ECDC együttműködik más, nem uniós országok, köztük az Egyesült Államok, Kanada, Kína, Izrael, Mexikó, az Egyesült Királyság és Korea járványvédelmi központjaival (CDC). Emellett az ECDC kezdeményezésére 2019-ben létrehozták a világ főbb CDC-inek – többek között Afrika, Ausztrália, Kanada, karib-tengeri térség, Kína, Izrael, Korea, Mexikó, Szingapúr, Thaiföld, Egyesült Királyság és USA – hálózatát az információknak és tapasztalatoknak a fertőző betegségek miatti veszélyekre való hatékony reagálást célzó megosztásához. A hálózat különösen hasznosnak bizonyult a Covid19-világjárvány idején • Az ECDC hozzájárulása a világjárványokra való felkészültség irányítási kereteiről szóló globális megbeszélésekhez • Az ECDC regionális kezdeményezései, például az Afrikai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központnak nyújtott fokozott támogatás, az uniós egészségügyi kezdeményezés, továbbá az EU tagjelölt és potenciális tagjelölt országoknak az ECDC munkájában való részvételét előkészítő intézkedések 	<ul style="list-style-type: none"> • Az ECDC regionális és kétoldalú kezdeményezéseinek folytatása, mint például az uniós egészségügyi kezdeményezés • Fokozott globális együttműködések, például az ECDC és az Afrikai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központ között • Az ECDC által koordinált uniós egészségügyi munkacsoport létrehozása
<p>10. Összehangoltabb és kifinomultabb megközelítést kell</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Proaktív kommunikáció, a közösségi média figyelése és tapasztalatcsere az új veszélyek előrejelzéséhez 	<ul style="list-style-type: none"> • Az európai demokráciára vonatkozó cselekvési terv 2023-ra tervezett felülvizsgálata

<p>kidolgozni a félretájékoztatásra és a dezinformációra vonatkozóan</p>	<ul style="list-style-type: none"> • „A vakcinákra vonatkozó internetes félretájékoztatás elleni fellépés az EU/EGT területén” című ECDC jelentés • A „Covid19 félretájékoztatás: felkészülés a jövőbeli válságokra” című JRC jelentés • A dezinformáció visszaszorítását célzó gyakorlati kódex új változata • A digitális szolgáltatásokról szóló jogszabály • A politikai reklámok átláthatóságára vonatkozó javaslat • Az európai médiaszabadságról szóló jogszabály • A Digitális Média Európai Megfigyelőközpontja • Külföldi információmanipuláció és beavatkozás (FIMI) eszköztár • EKSZ különjelentések a Covid19 dezinformációról • A külföldi információmanipuláció és beavatkozás azonosítására szolgáló közös elemzési keretrendszer és módszertan kidolgozása • Szoros együttműködés a tagállamokkal a Közösségi Gyors Tájékoztatási Rendszeren (RAPEX) keresztül és a nemzetközi partnerekkel, különösen a G7-ek riasztási mechanizmusával és a NATO-val, valamint a civil társadalommal és a magánszektoral • A vakcinákra vonatkozó internetes félretájékoztatás elleni fellépésről szóló ECDC tanulmány és távoktatás kidolgozása • ECDC útmutató és kapcsolódó távoktatás kidolgozása a Covid19 elleni oltás elfogadásának és elterjedésének elősegítéséről, beleértve a pontos tájékoztatásra és a félretájékoztatás és dezinformáció kezelésére vonatkozó stratégiákat 	<ul style="list-style-type: none"> • A digitális szolgáltatásokról szóló jogszabály végrehajtása • A FIMI-adattér létrehozására irányuló munka (a stratégiai iránytűben foglaltaknak megfelelően) • Folyamatos együttműködés az érdekeltekkel a FIMI javasolt közös fogalmi meghatározására vonatkozóan, valamint a dezinformáció visszaszorítását célzó gyakorlati kódex új változatának válsághelyzeti alcsoportján belül • Az ECDC fokozza a megbízható egészségügyi információforrások elérhetőségét, beleértve az Európai Vakcinázási Információs Portál (EVIP) továbbfejlesztését • Az egészségügyi dolgozók kapacitásának fokozása a betegekkel folytatott oltási kommunikációhoz (ECDC)
---	--	--